

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Mesta K.**, so sídlom v K., proti odporkyni **Mgr. M. Ch.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. J. Ch., advokátom so sídlom v K., o **zaplatenie 59,74 €** (1 800 Sk) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 42 C 130/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 31. marca 2009 sp. zn. 6 Co 85/2008 a Okresného súdu Košice II z 18. februára 2008 č.k. 42 C 130/2007-60, takto

r o z h o d o l :

Rozsudky Krajského súdu v Košiciach z 31. marca 2009 sp. zn. 6 Co 85/2008 a Okresného súdu Košice II z 18. februára 2008 č.k. 42 C 130/2007-60 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súde Košice II na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II rozsudkom z 18. februára 2008 č.k. 42 C 130/2007-60 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní sumu 1 800 Sk so 6 % ročným úrokom od 9. júna 2006 do zaplatenia a v rovnakej lehote zaplatiť štátu na účet súdu prvého stupňa súdny poplatok 500 Sk. Navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania. Vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, ktorými mal preukázané, že odporkyňa 24. mája 2006 o 13.40 hod. parkovala s osobným motorovým vozidlom zn. C. s evidenčným číslom S. v križovatke na G. ulici v K. Tým porušila ustanovenie § 24 ods. 1 písm. d/ zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách (ďalej len „zákon č. 315/1996 Z.z.“), ktorý bol v tom čase účinný, a dopustila sa priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky v zmysle § 22 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“). Na základe toho Mestská polícia v K. uvedené vozidlo odtiahla

a v zmysle schváleného cenníka odťahovej služby jej za odtiahnutie vozidla vyúčtovala sumu 1 800 Sk. Mestská polícia v danom prípade konala ako útvar Mesta K. zriadený v zmysle zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii (ďalej len „zákon č. 564/1991 Zb.“), ktorý plnil úlohy navrhovateľa ako správcu cesty (§ 40 ods. 4 písm. a/ zákona č. 315/1996 Z.z.). Navrhovateľ bol teda oprávnený odtiahnuť predmetné vozidlo, vozidlo odtiahol a v dôsledku odtiahnutia vozidla vznikla odporkyňi povinnosť zaplatiť mu s tým vzniknuté náklady. Opodstatnene podanej žalobe preto vyhovel.

Na odvolanie odporkyne Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 31. marca 2009 sp. zn. 6 Co 85/2008 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Stotožnil sa so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa a ich právne posúdenie označil za vecne správne. Odporkyňa spôsobila nesprávnym zaparkovaním vozidla prekážku v cestnej premávke a bola povinná ju odstrániť (§ 40 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z.z.). Keďže tak neurobila, bolo Mesto K. ako správca cesty oprávnené odstrániť vozidlo ponechané na mieste, kde je zastavenie alebo státie zakázané, na náklady jeho prevádzkovateľa (§ 40 ods. 4 písm. a/ zákona č. 315/1996 Z.z.). Skutočnosť, že túto úlohu správcu cesty plnil a odtiahnutie vozidla realizoval útvar navrhovateľa – Mestská polícia, nemá v danom prípade žiadny právny význam. Odtiahnutie vozidla uskutočnil navrhovateľ a patrí mu náhrada nákladov vo výške 1 800 Sk vzniknutých odtiahnutím vozidla. Z týchto dôvodov odvolací súd vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na základe podnetu odporkyne napadol dovolaním rozsudky súdov oboch nižších stupňov. V mimoriadnom dovolaní zaujal názor, že v zmysle § 3d ods. 5 písm. d/ zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách - cestného zákona (ďalej len „zákon č. 135/1961 Zb.“) správu pozemných komunikácií vo vlastníctve obce vykonáva obec alebo právnická osoba, ktorá je obcou na tento účel založená alebo zriadená. Kompetencie, ktoré tvoria prenesený výkon štátnej správy (v tomto prípade správu komunikácií), mesto nemôže prenášať ďalej bez toho, aby na to malo zákonné zmocnenie. Na mestskú políciu preto mesto nemôže preniesť ani časť svojich kompetencií tvoriacich prenesený výkon štátnej správy. Nenáležitou bola v danom prípade aplikácia § 3 ods. 2 zákona č. 564/1991 Zb. súdmi s tým, že obec mohla obecnú políciu poveriť aj inými úlohami. Pretože v prejednávanej veci predstavujú zákonnú úpravu iba zákon č. 315/1996 Z.z. a zákon č. 135/1961 Zb., ktoré však neobsahujú žiadne

ustanovenia, podľa ktorých by správu miestnych komunikácií mohli vykonávať aj iné subjekty než tam uvedené, možno dospieť k záveru, že mestská polícia nemá právomoci, ktoré sú zákonom zverené správcovi komunikácie a nemôže teda uskutočňovať odstraňovanie vozidiel tvoriacich prekážku cestnej premávky. Nemožno akceptovať ani argumentáciu odvolacieho súdu, podľa ktorej je mestský policajt oprávnený odstrániť vozidlo tvoriace prekážku cestnej premávky v zmysle § 7 písm. c/ zákona č. 564/1991 Zb. Podľa názoru generálneho prokurátora odťahovanie vozidiel mestskou políciou prekračuje rámec úloh obecnej polície a oprávnení príslušníkov obecnej polície vymedzených ustanoveniami § 3 a § 7 až 12 zákona č. 564/1991 Zb. Vzhľadom na to nebolo možné v danej veci priznať Mestu K. paušálnu náhradu nákladov vo výške 1 800 Sk vyúčtovanú za nezákonné odtiahnutie vozidla podľa cenníka odťahovej služby. Z týchto dôvodov generálny prokurátor žiadal oba napadnuté rozsudky zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu poprel opodstatnenosť dôvodov, so zreteľom na ktoré generálny prokurátor spochybňuje správnosť právneho posúdenia veci súdmi nižších stupňov. Podstatou jeho vyjadrenia je, že mestská polícia je v K. organizačným útvarom Mesta K., nemá samostatnú právnu subjektivitu a jej zamestnanci sú zamestnancami Mesta K.. Pokiaľ takýto útvar (jeho zamestnanci) odtiahol vozidlo, treba mať za to, že vozidlo odtiahlo Mesto K..

Odporkyňa sa v plnom rozsahu stotožnila s dôvodmi mimoriadneho dovolania a na odôvodnenie opodstatnenosti tohto opravného prostriedku dodala, že súdy nevenovali pozornosť zisteniu skutočnej výšky nákladov spojených s odtiahnutím vozidla a že nikdy nebola jeho prevádzkovateľom. Žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadnemu dovolaniu vyhovel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníčky konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozsudky treba zrušiť.

Občiansky súdny poriadok upravuje tri samostatné dôvody, ktoré môže generálny prokurátor úspešne uplatniť v procesne prípustnom mimoriadnom dovolaní. Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Pre účely preskúmvanej veci treba osobitne uviesť, že na výskyt procesných väd konania vymenovaných v § 237 O.s.p. a tiež tzv. iných procesných väd konania majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci prihliada Najvyšší súd Slovenskej republiky nielen v konaní o dovolaní (viď § 242 ods. 1 O.s.p.), ale aj v konaní o mimoriadnom dovolaní (viď § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnené.

V konaní o mimoriadnom dovolaní neboli procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. namietané, ani zistené (pokiaľ ide o výskyt väd v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p. viď ďalej II.).

I. Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V preskúmvanej veci išlo o posúdenie opodstatnenosti návrhu, ktorým sa navrhovateľ voči odporkyňi domáhal uloženia povinnosti nahradiť mu náklady za odtiahnutie vozidla zaparkovaného odporkyňou v rozpore so zákonom na komunikácii, správu ktorej vykonáva navrhovateľ.

Odstránenie vozidla bez súhlasu jeho prevádzkovateľa je vážnym zásahom do vlastníckych práv, ktorý je prípustný len na základe zákona. Povaha právneho vzťahu, v rámci

ktorého má dôjsť k odtiahnutiu vozidla, opodstatňuje záver, že odstránenie vozidla je ako správca komunikácie oprávnená vykonať buď len samotná obec, alebo právnická osoba ňou na tento účel založená alebo zriadená (porovnaj § 3d ods. 5 písm. d/ zákona č. 135/1961 Zb.). Iný subjekt nie je v týchto prípadoch oprávnený vozidlo odtiahnuť (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. februára 2004 sp. zn. 3 Cdo 170/2003).

V danom prípade nebolo sporné, že vozidlo zaparkované odporkyňou neodtiahol iný subjekt (neuvedený v § 3d ods. 5 písm. d/ zákona č. 135/1961 Zb.), ani to, že ho neodtiahla právnická osoba obcou (mestom) na tento účel založená alebo zriadená. Odporkyňa v konaní netvrdila, že Mesto K. nemalo oprávnenie odtiahnuť ňou zaparkované vozidlo, namietala však, že ho nebola oprávnená odtiahnuť Mestská polícia v K.. S jej námietkou sa stotožnil aj generálny prokurátor Slovenskej republiky argumentujúc, že z ustanovení § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 564/1991 Zb. nevyplýva oprávnenie obecnej polície vykonávať správu pozemných komunikácií a v rámci toho realizovať odťahovanie motorových vozidiel. Podľa jeho názoru nemohlo Mesto K. bez zákonného zmocnenia preniesť na Mestskú políciu v K. kompetencie, ktoré tvoria prenesený výkon štátnej správy (§ 3 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb.). Mestská polícia v K. nemohla byť poverená odťahovaním vozidiel ani podľa § 3 ods. 2 zákona č. 564/1991 Zb., lebo toto ustanovenie umožňuje poveriť ju „inými úlohami“ iba ak to ustanovujú osobitné predpisy a zákon č. 135/1961 Zb. a zákon č. 315/1996 Z.z. neobsahujú žiadne ustanovenie, podľa ktorých by správu komunikácií mohli vykonávať aj iné subjekty než tam uvedené. Mesto K. nebolo preto oprávnené „splnomocniť“ 31. augusta 2001 Mestskú políciu v K. výkonom odťahovania vozidiel. V konaní o mimoriadnom dovolaní bolo potrebné posúdiť opodstatnenosť týchto námietok generálneho prokurátora.

Miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy (§ 3 ods. 2 veta prvá zákona č. 135/1961 Zb.). Miestnymi komunikáciami sú všeobecne prístupné a užívané ulice, parkoviská vo vlastníctve obcí a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií (§ 4b ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb.). Pod správou komunikácie treba rozumieť aj vzťahy upravené ustanoveniami zákona č. 315/1996 Z.z., ktoré ukladajú správcovi komunikácie konkrétne práva a povinnosti.

Pre účely preskúmvanej veci dovolací súd konkretizuje, že v zmysle § 40 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z.z. je ten, kto spôsobil prekážku cestnej premávky, povinný ju

bezodkladne odstrániť; ak to neurobí, odstráni ju na jeho náklady správca cesty. Podľa § 40 ods. 4 písm. a/ zákona č. 315/1996 Z.z. správca môže odstrániť vozidlo, ktoré je ponechané na ceste vrátane chodníka, na náklady jeho prevádzkovateľa, ak je ponechané na mieste, kde je zastavenie alebo státie zakázané.

Zo spisu nevyplýva, že by medzi účastníkmi konania bolo sporné, že Mesto K. bolo správcom miestnej komunikácie, na ktorom odporkyňa zaparkovala motorové vozidlo. Mesto K. ako správca tejto komunikácie bolo – za splnenia podmienok uvedených v § 40 zákona č. 315/1996 Z.z. – oprávnené odstrániť toto vozidlo. Správca komunikácie mal len dve možnosti realizácie oprávnenia odtiahnuť vozidlo (§ 3d ods. 5 písm. d/ zákona č. 135/1961 Zb.) – mohol ho odtiahnuť buď sám alebo prostredníctvom právnickej osoby ním na tento účel založenej alebo zriadenej. Mesto K. v danom prípade zvolilo prvú z uvedených možností.

Zákon č. 315/1996 Z.z. neurčuje, ktorá zložka obce alebo mesta (správcu miestnej komunikácie) je oprávnená odstrániť vozidlo v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie § 40 ods. 1 a 2 tohto zákona; uvedený zákon ale z faktického uskutočnenia „odstránenia vozidla“ nevyučuje žiadnu z nich. Pokiaľ sa preto správca komunikácie (Mesto K.) rozhodol, že „odstránenie vozidiel“ bude realizovať sám, bol v rámci svojej organizačnej štruktúry bez akýchkoľvek obmedzení oprávnený určiť, ktorý z jeho vnútorných útvarov alebo zložiek (ktorí z jeho zamestnancov) uskutoční úkony odtiahnutia motorového vozidla v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje § 40 ods. 1 a 2 zákona č. 315/1996 Z.z.

Zo spisu vyplýva, že v čase, na ktorý sa vzťahuje prejednávaná vec, správca miestnej komunikácie v K. rozhodol, že úkony spojené s odťahovaním vozidla bude realizovať svojím organizačným útvarom – mestskou políciou (a svojimi zamestnancami – mestskými policajtm). V zmysle § 1 zákona č. 564/1991 Zb. je účelom tohto zákona vymedziť základné úlohy obecnej polície, jej organizáciu a práva a povinnosti príslušníkov obecnej polície. Obecná polícia je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce (§ 2 ods. 1 zákona č. 564/1991 Zb.). Obecnú políciu zriaďuje a zrušuje obec všeobecne záväzným nariadením (§ 2 ods. 2 zákona č. 564/1991 Zb.). Úlohy obecnej polície podľa tohto zákona plní v obciach, ktoré sú mestami, mestská polícia (§ 2 ods. 4 zákona č. 564/1991 Zb.). Obecná (mestská) polícia vykonáva všeobecne záväzné nariadenia obce, uznesenia obecného

zastupiteľstva a rozhodnutia starostu (§ 3 ods. 1 písm. e/ zákona č. 564/1991 Zb.). Obec môže vymedziť obecnej polícii aj ďalšie úlohy, ak to ustanovujú osobitné zákony (§ 3 ods. 2 zákona č. 564/1991 Zb.). Obecnú políciu tvoria príslušníci obecnej polície, ktorí sú zamestnancami obce (§ 5 ods. 1 veta prvá zákona č. 564/1991 Zb.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažuje za správny názor generálneho prokurátora Slovenskej republiky, že „ďalšími úlohami“, ktoré môže obec vymedziť obecnej polícii v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 564/1991 Zb. len ak to ustanovujú osobitné zákony, nemôžu byť úlohy spojené s plnením niektorých úloh správcu miestnej komunikácie, konkrétne s odťahovaním vozidiel, lebo (ako sa uvádza v mimoriadnom dovolaní) zákon č. 315/1996 Z.z. a zákon č. 135/1961 Zb. neobsahujú žiadne ustanovenia, podľa ktorých by správu miestnych komunikácií mohli vykonávať iné subjekty než tam uvedené. K tejto argumentácii treba uviesť, že pokiaľ úlohy spojené s odťahovaním vozidla plní na základe rozhodnutia obce jej vnútroorganizačný útvar (bez právnej subjektivity, zamestnanci ktorého sú zamestnancami obce), treba mať za to, že ide o plnenie týchto úloh samotnou obcou (správcom miestnej komunikácie).

Generálny prokurátor správne uvádza, že správu pozemných komunikácií vykonáva výlučne obec alebo právnická osoba obcou na tento účel založená alebo zriadená (§ 3d ods. 5 písm. d/ zákona č. 135/1961 Zb.) a že obec nemôže kompetencie, ktoré tvoria výkon správy komunikácií prenášať „ďalej“ bez zákonného zmocnenia. V danom prípade ale nešlo o prenesenie správy na iný subjekt. Mesto K. zverilo odťahovanie motorových vozidiel svojmu útvaru (vnútroorganizačnej zložke) bez právnej subjektivity. Správca pozemných komunikácií nepreniesol výkon správy „ďalej“; len vymedzil (bez toho, aby faktický výkon správy komunikácií preniesol na iného), ktorý jeho vnútroorganizačný útvar bez právnej subjektivity bude vykonávať úkony správcu miestnej komunikácie spojené s odťahovaním vozidiel. Nedôvodná je preto námietka generálneho prokurátora, že tu došlo k neprípustnému preneseniu výkonu správy miestnej komunikácie na iný subjekt.

Pokiaľ generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní upriamuje pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 26. marca 1997 č. II ÚS 8/97, je potrebné si uvedomiť, akej veci (a problematiky) sa nález týkal. Išlo v ňom o otázku možnosti obce svojou normotvornou právomocou podľa čl. 68 a čl. 71 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky analogicky upraviť použitie určitých donucovacích prostriedkov obecnou políciou. Ústavný

súd Slovenskej republiky konštatoval, že normotvorná právomoc obce musí byť v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, a s poukazom na zásadný rozdiel medzi policajným zborom a obecnou políciou uviedol, že bez výslovného splnomocnenia v zákone obec nemôže svojmu poriadkovému útvaru (obecnej polícii) zveriť oprávnenia, ktoré sa podľa zákona priznávajú štátnym subjektom. V tomto zmysle, rozsahu a rámci treba podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky interpretovať nielen samotný nález, ale predovšetkým tú jeho časť, v ktorej sa uvádza, že obecné zastupiteľstvo môže zriadiť obecnú políciu, nemá však zákonný priestor (podklad) na analogickú aplikáciu práva rozširujúcu oprávnenia obecnej polície, a rovnako tiež tú časť nálezu, v zmysle ktorej obec môže všeobecne záväzným nariadením obecnú políciu zriadiť alebo zrušiť, všetky ostatné právne skutočnosti stanovené zákonom č. 564/1991 Zb. (a teda aj rozsah oprávnení obecnej polície) sú pre obec záväzné a obec nemôže tieto skutočnosti všeobecne záväzným nariadením upravovať inak ako ich upravuje zákon, najmä nie je oprávnená takto priznávať obecnej polícii také oprávnenia, ktoré jej nepriznáva zákon o obecnej polícii.

Skutočnosť, že ustanovenie § 3 ods. 1 zákona č. 564/1991 Zb. medzi „základnými“ úlohami obecnej (mestskej) polície neuvádza výkon správy pozemných komunikácií sama osebe neznamená, že obec (mesto) nemôže odťahovanie vozidiel tvoriace súčasť jej oprávnení ako správcu miestnej komunikácie (§ 3 ods. 2 veta prvá zákona č. 135/1961 Zb. a § 40 ods. 1 a 2 zákona č. 315/1996 Z.z.) zveriť svojmu vnútornému útvaru – obecnej (mestskej) polícii zriadenej všeobecne záväzným nariadením obce (mesta). Pokiaľ je obec (mesto) oprávnená „odstrániť“ motorové vozidlo (§ 40 ods. 1 a 2 zákona č. 315/1996 Z.z.) jeho odtiahnutím z miestnej komunikácie, je tento prostriedok oprávnený použiť aj ten organizačný útvar obce (mesta), ktorý odtiahnutie vozidla na základe rozhodnutia obce (mesta) v týchto prípadoch realizuje. Ak by mal byť správny názor, na ktorom spočíva mimoriadne dovolanie, bola by obec oprávnená zveriť odťahovanie vozidiel v prípadoch zákonom stanovených ktorémukoľvek zo svojich vnútroorganizačných útvarov (napríklad odboru finančnému alebo zdravotníctva, školstva a pod.), okrem jediného útvaru – obecnej polície. Taký výklad sa prieči účelu zákona (nielen zákona č. 564/1991 Zb., ale tiež zákona č. 315/1996 Z.z. a zákona č. 135/1961 Zb.). Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto nestotožňuje s názorom generálneho prokurátora, že odťahovanie vozidiel Mestskou políciou v K. v danom prípade prekročilo rámec úloh obecnej polície a oprávnení príslušníkov obecnej polície vymedzených v § 3 a § 7 až 14 zákona č. 564/1991 Zb.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že Mestská polícia v K. bola ako vnútroorganizačný útvar správcu pozemnej komunikácie (za splnenia podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 40 ods. 1 a 2 zákona č. 315/1996 Z.z.) oprávnená odtiahnuť predmetné vozidlo a že mimoriadne dovolanie neopodstatnene namieta, že v uvedenom zmysle spočívajú napadnuté rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci.

II. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o mimoriadnom dovolaní vyšlo najavo, že v odvolacom konaní došlo k tzv. inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.). O vadu tejto povahy ide medziiným v prípade nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu.

Odôvodnenie rozsudku súdu (prvostupňového aj odvolacieho) musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 3 O.s.p. (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 3 O.s.p., je nepreskúmateľný. Judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu považovaná za prejav a dôsledok tzv. inej procesnej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie veci (R 111/1998). Na uvedenú vadu musí súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní prihliadnuť bez ohľadu na to, či bola alebo nebola generálnym prokurátorom namietaná.

Na vysvetlenie, v čom je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza nasledovné:

V zmysle § 40 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z.z. má povinnosť nahradiť náklady spojené s odstránením prekážky cestnej premávky ten, kto túto prekážku spôsobil. Podľa § 40 ods. 4

zákona č. 315/1996 Z.z. má povinnosť nahradiť náklady vzniknuté odtiahnutím vozidla „ponechaného“ (viď bližšie prípady uvedené v písm. a/ až c/ tohto ustanovenia) ten, kto je prevádzkovateľom vozidla (či už takéto ponechanie vozidla spôsobil alebo nespôsobil).

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd mal preukázané, že vozidlo bolo odtiahnuté podľa § 40 ods. 4 písm. a/ zákona č. 315/1996 Z.z. (viď posledný odsek na str. 5 písomného vyhotovenia rozsudku odvolacieho súdu). Zároveň však uviedol, že vozidlo bolo odtiahnuté podľa § 40 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z.z.

Konštatovanie odvolacieho súdu, že vozidlo tvorilo cestnú prekážku (pozn.: spis pre uvedené konštatovanie nedáva podklad, lebo v protokole o odtiahnutí vozidla na č.l. 3 spisu sa uvádzajú iné dôvody jeho odtiahnutia), by naznačovalo, že súd za nositeľa povinnosti nahradiť náklady spojené s odtiahnutím vozidla považoval toho, kto cestnú prekážku spôsobil; to je ale v rozpore s časťou odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorej sa uvádza, že vozidlo bolo odtiahnuté na náklady prevádzkovateľa ako subjektu, ktorý nesie povinnosť nahradiť náklady za odtiahnutie vozidla podľa § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 315/1996 Z.z. Tento rozpor vedie k tomu, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný – nevyplýva z neho, či odvolací súd považoval odporkyňu za toho, kto spôsobil cestnú prekážku, alebo za prevádzkovateľa, a pokiaľ ju považoval za prevádzkovateľa, z ktorých skutkových zistení vychádzal a ako ich právne posúdil. Tieto skutkové zistenia sú pri tom významné z hľadiska posúdenia pasívnej legitímácie v spore (v uvedenom zmysle treba nedostatok vysvetlenia vytknúť rovnako aj odôvodneniu rozsudku súdu prvého stupňa).

V zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z.z. je na účely tohto zákona prevádzkovateľom vozidla fyzická osoba, fyzická osoba oprávnená na podnikanie alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená rozhodovať o použití vozidla. Osobou oprávnenou rozhodovať o použití vozidla (prevádzkovateľom) je vo všeobecnosti vlastník vozidla, lebo u neho možno predpokladať možnosť trvalej právnej i fyzickej dispozície s daným vozidlom. Treba dodať, že vlastník, ktorý požičia vozidlo inému, zostáva jeho prevádzkovateľom. Na to, že povinnosť nahradiť náklady na odstránenie vozidla v zmysle § 40 ods. 4 zákona č. 315/1996 Z.z. má prevádzkovateľ – osoba, ktorá môže byť odlišná od osoby, ktorej konanie viedlo v konečnom dôsledku k tomu, že vozidlo bolo odtiahnuté, upozornil Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení zo 17. septembra 2009 sp. zn. 3 Cdo 140/2008.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po zistení, že v odvolacom konaní došlo k vyššie uvedenej procesnej vade konania v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p., na ktorú musel vziať zreteľ, i keď nebola v mimoriadnom dovolaní namietaná, zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243i O.s.p. v spojení s § 243b O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243i O.s.p. v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 6. septembra 2010

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková